

TILVÆKST Grovfoder nr. 10, 25. april 2025

Indhold

- Mark
- Ukrudtsbekæmpelse i vårsæd
- Aktuelt i majs
- Aktuelt i græs
- Ukrudtsbekæmpelse i foderroer
- Regler og tilskud
- Ændringsfrist for Fællesskema

MARK

Ukrudtsbekæmpelse i vårsæd

Af planterådgiver Peter Siebert og planterådgiver Thomas Harbo

Generelt er der gode og billige muligheder for at bekæmpe ukrudt i vårsæd, men du skal være opmærksom på resistent ukrudt. Undlad bred anvendelse af Mustang Forte på arealer, der indgår i sædskiftet med afgrøder som bl.a. foderroer, kløver og andre bælgeplanter. Midlet har mange restriktioner i forhold til efterfølgende afgrøde og anvendelse af halm fra en behandlet afgrøde.

Rettidig bekæmpelse, timing, ukrudtsarter og øvrige forhold

Hovedparten af vårsæden er sået tidligt, og mange marker er klar til ukrudtsbekæmpelse fra denne weekend. Efter en lang og tør periode er det nu små 14 dage siden, at der faldt så megen nedbør, at jorden er fugtet igennem, og ukrudt er bragt til spiring. Vær dog opmærksom på ikke at behandle for tidligt, da ukrudtsarter, som gerne spirer frem fra lidt større dybde som f.eks. snerlepileurt og spildraps, lige skal bruge lidt længere tid om at nå jordoverfladen, især så længe jordtemperaturen er så lav, som det er tilfældet i år. I denne situation er det trods alt bedre at ofre en lidt større dosis på det ukrudt, som allerede har været fremme i nogle dage, end at sprøjte lige før fremspiring af en besværlig art som snerlepileurt. Vores standard løsningsforslag er baseret på bekæmpelse af ukrudt med 3-4 løvblade, så de er rimelig robuste. Hvis du har mange gul okseøje, skal du omvendt være påpasselig med ikke at få behandlet for sent, da store gul okseøje kan være meget svære at bekæmpe tilstrækkeligt godt.

Alm. Hanespore, som i de senere år også har voldt problemer i (sent såede) vårsædsmarker, bør vi alt andet lige komme til at se mindre til i år, hvor vårsæden generelt er tidligt sået, er godt etableret på foragre og busker sig godt. Alm. Hanespore kan, også i marker med græsudlæg, bekæmpes med flyvehavremidler som Primera Super (Tabel 3, løsning 5).

En enkelt ukrudtsbehandling er som regel nok. På lavbundsarealer eller andre steder, hvor der er et meget stort ukrudtstryk, vil en splitbekæmpelse ofte være nødvendig. Løsningsforslagene i tabel 3 gælder for ukrudt med tre-fire løvblade, dog med undtagelse af løsning 8 (gul okseøje), hvor tidlig bekæmpelse er afgørende for et tilfredsstillende resultat. Alle de viste løsninger blandes med manganprodukter. – Løsning 5 dog ikke med traditionel mangansulfat-pulver.

Som altid opnår du den bedste effekt ved morgensprøjtninger. Har der været nattefrost, bør rimen være tøet på planterne, inden du sprøjter. Sprøjter du i perioder med nattefrost, store temperaturforskelle mellem dag og nat eller under særlig gode betingelser med stærk sol efter omslag fra tørre forhold til "grødevejr", kan det give lysfarvning/svidning af afgrøden. Tendensen forstærkes ved iblanding af manganprodukter. Lysfarvning efter sprøjtning og svidning efter anvendelse af manganprodukter ser ofte værre ud, end det er. Er der tale om alvorlig manganmangel, vil de varige negative effekter heraf normalt overstige betydningen af en forbigående svidning.

Aktuelle midler til ukrudtsbekæmpelse i vårsæd

Til ukrudtsbekæmpelse i kornafgrøderne anvendes en blanding af ældre og nyere produkter. Der er ikke kommet nye midler til denne sæson; dog kan der være enkelte nye kopiprodukter/handelsnavne. De fleste midler kan anvendes i alle kornarter, men nogle få er ikke godkendt i vårhvede og havre. I tabel 1 nedenfor ses en oversigt over de mest gængse midlers godkendelse.

Tabel 1 Aktuelle godkendelser for de almindeligste ukrudtsmidler til anvendelse i vårkorn.

Middel		Afgrøde			Afstandskrav ²⁾ til [m]		Behandlingsfrist
Produktnavn	Reg.nr.	Vårbyg	Vårhvede	Havre	Vandmiljø	§3	
DFF	18-416	✓	✓	✗	10	-	Vækststadium 28
Express Gold 33 SX ¹⁾	11-66	✓	✓	✓	2	5	Vårbyg og -hvede: Vækststadium 39 Havre: Vækststadium 30
Express 50 SX	11-69	✓	✓	✓	2	-	6 uger i korn til modenhed, 4 uger i helsæd, ikke senere end vækststadium 39
Flurostar 180	613-1	✓	✗	✓	2 (5 m i græs)	- (5 m i græs)	Vækststadium 45
Hussar Plus OD ¹⁾	18-569	✓	✓	✗	2	5	Vækststadium 30
Metaxon	347-5	✓	✓	✓	2	-	Vækststadium 39
Mustang Forte	64-70	✓	✓	✓	2	5	Vækststadium 32
Nicanor SG ¹⁾	11-70	✓	✓	✓	2	-	Vækststadium 30
Pixxaro EC	64-87	✓	✓	✗	10	5	Vækststadium 45
Primer Super	18-432	✓	✓	✗	2	-	Vækststadium 30
Starane 333 HL	64-82	✓	✓	✓	2	5	60 dage til modenhed, ikke senere end vækststadium 45
Starane XL	64-68	✓	✓	✓	2	-	Vårbyg og -hvede: Vækststadium 45 Havre: Vækststadium 39
Zypar	64-88	✓	✓	✗	2	5	60 dage til modenhed, ikke senere end vækststadium 45

1) Må IKKE anvendes, hvor der er udlæg af græs af nogen type.

2) Ingen af de anførte midler har krav om afstand til veje, beboelse, offentlige institutioner m.v.

Når du anvender tankblandinger, er det naturligvis det middel, der har de skrappeste restriktioner, der fastsætter afstandskravet m.v. for den samlede blanding.

For de fleste af midlerne gælder der også andre og mere specifikke krav til anvendelse som f.eks. det maksimale antal behandlinger pr. sæson og den maksimalt tilladte dosering, som ofte er afhængig af afgrødens udviklingsstadium. Det vil føre for vidt at angive alle forhold i denne oversigt, og idet der også ofte er forskelle imellem godkendelserne på original- og kopiprodukter / sammenlignelige produkter, skal vi opfordre til, som reglerne også foreskriver, at du altid læser etiketten nøje inden anvendelse. Det er mere vigtigt end nogensinde, da der løbende bliver strammet op på godkendelserne efterhånden som midlerne revurderes og får nye etiketter.

Du kan i dette banner se en oversigt over vækststadier i korn.

Læs ALTID etiketten – anvendelse i ikke godkendt afgrøde medfører sanktion efter reglerne om konditionalitet

Der bliver løbende strammet op på anvendelse af planteværnsmidler, og en overtrædelse af en begrænsning i anvendelsen, som er specificeret på etiketten, kan føre til sanktion efter reglerne om konditionalitet (tidligere kendt som krydsoverensstemmelse).

Som eksempel herpå kan nævnes, at der på etiketten til Nicanor SG (Ally 20 SX) under brugsanvisning er et afsnit med "Begrænsning i anvendelse" hvor første punkt lyder: Nicanor SG (Ally 20 SX) må kun anvendes om foråret i korn uden udlæg, og tilsvarende for Express Gold 33 SX: Express Gold 33 SX må kun anvendes om foråret i korn uden udlæg. Formuleringen "**Må kun anvendes.....i korn uden udlæg**" skal tages helt bogstaveligt. Produkterne må KUN anvendes

i rent korn, og må således IKKE anvendes, hvor der er græsudlæg af nogen slags – herunder også græs-efterafgrøde.

Flere produkter end de to i eksemplet har den slags godkendelser, hvor der let kan ske fejl.

Priser på ukrudtsmidler

Med udgangspunkt i de godkendte midler, kan der kombineres rigtig mange forskellige løsninger sammen, som alle kan bekæmpe ukrudtet i de fleste marker. Middelvalget er ikke bare et spørgsmål om effekt, men i høj grad også om pris. Imidlertid er sammenligning af priser et uoverskueligt kaos af vejledende (læs "vildledende") priser og detaileddets forskellige rabatordninger. For blot at have en nogenlunde idé om prisniveauet på de viste standard-løsningsforslag har vi anvendt flg. priser, som er hentet i "Middeldatabasen" (opdateret 24.04.2025).

Tabel 2 Priser anvendt i vores standard-løsninger.

Middel	Pris
DFF	420 kr./L
Express Gold 33 SX	4,75 kr./g
Express 50 SX	2,85 kr./g
Flurostar 180	152 kr./L
Hussar Plus OD	1.470 kr./L
Mustang Forte	183 kr./L
Nicanor SG / Accurate Max	2,45 kr./g
Pixxaro EC	466 kr./L
Primera Super	208 kr./L
Starane 333 HL	310 kr./L
Starane XL	178 kr./L
"Spredede klæbemiddel"	30 kr./L

Løsningsforslag til ukrudtsbekæmpelse i vårsæd

Nedenstående standardløsninger er gældende for kornafgrøder i begyndende buskning fra vækststadium 20, og for ukrudt med 3-4 løvblade. For flere ukrudtsmidler er kun lavere doseringer lovlige før vækststadium 20; dette gælder bl.a. for produkterne Pixxaro EC, Starane XL og Starane 333 HL, som anvendes i flere af løsningsforslagene.

Der er som nævnt mange muligheder for en god ukrudtsbekæmpelse i vårsæd. I nedenstående tabel 3 kan du se forslag til løsninger i **vårbyg** og **vårhvede**.

Det er vigtigt at skelne mellem havre og den øvrige vårsæd, da flere produkter som bl.a. Pixxaro EC og DFF ikke kan bruges i havre. Forslag til løsninger i **havre** kan derfor findes i **tabel 4**.

Hvis vi skal forsøge at pege på en enkelt løsning i henholdsvis vårbyg/vårhvede og havre, som vil kunne anvendes med tilfredsstillende effekt i de fleste tilfælde, vil vi pege på:

- Løsning 2 i vårbyg og vårhvede (tabel 3)
- Løsning 2 i havre (tabel 4)

Tabel 3 Vårbyg og -hvede. Standard-sprøjteforslag til ukrudtsbekæmpelse i vårbyg- og vårhvede fra vækststadium 20 og ukrudt med 3-4 løvblade.

	Ukrudtsbestand	Middel	Dosis [L/g pr. ha]	Vejl. Pris [kr. pr. ha]	Bemærkninger
1	Agerstedmoder, burre-snerre, fuglegræs, hane-kro, hejrenæb, kamille, pileurt – bleg, fersken, snerle og vej-, ærenpris	Express 50 SX Starane 333 HL ¹⁾ DFF	5 0,15 0,05	84	2), Temp.: Min. 10 °C, optimalt > 12 °C
2	Som 1 + Jordrøg og resis-tent fuglegræs . Stær-kere på storkenæb	Express 50 SX Pixxaro EC ³⁾ DFF	5 0,15-0,25 0,05	109-157	2), Temp.: Min. 5 °C, optimalt 10-15 °C Højeste dosis Pixxaro EC anvendes mod re-sistent fuglegræs.
3	Store burresnerre, fugle-græs, tæt bestand af fer-sken-, bleg- og snerlepile-urt samt hanekro	Express 50 SX Starane XL ⁴⁾	5 0,4	88	2), Temp.: Min. 5 °C, optimalt 15 °C
4	Lavbundsjord samt som løsning 3 OBS: Splitsprøjtning med 10 til 14 dage imellem	1. behandling Express 50 SX Starane 333 HL ¹⁾ 2. behandling Starane XL ⁴⁾	6 0,15 0,4	138	Express 50 SX kan erstattes af 10 g Ally 20 SX eller 8 g Express Gold 33 SX – dog IKKE i korn med græsudlæg.
5	Flyvehavre og alm. hanespore	Primera Super Spredede-klæbemiddel	0,8 0,15	171	Kan ikke blandes med traditionel mangan-sulfat-pulver, men er blandbar med fly-dende manganprodukter.
Løsninger - IKKE hvor der er etableret græsudlæg.					
6	Som løsning 1 + enårig rapgræs og rajgræs	Hussar Plus OD Starane 333 HL ¹⁾ DFF	0,07 0,15 0,05	175	Temp. min. 10 °C, optimalt > 12 °C
7	Som løsning 2 + enårig rapgræs og rajgræs	Hussar Plus OD Pixxaro EC ³⁾ DFF	0,07 0,15 0,05	200	Temp. min. 8 °C, optimalt > 8 °C
8	Gul okseøje	Nicanor SG Pixxaro EC ³⁾	15 0,15	105	Gul okseøje max. med 2 løvblade.
Løsninger med Mustang Forte – læs forbehold for efterfølgende afgrøde m.v.!!					
9	Resistent fuglegræs / ka-mille, gul okseøje Store burresnerre, fer-sken-, bleg- og snerlepile-urt, kornblomst, svine-mælk og kruset skræppe	Mustang Forte ⁵⁾ Express 50 SX DFF	0,45 5 0,05	123	Ikke i forfrugt til kartofler, roer, bælplan-ter og lign.
10	Agerstedmoder, burre-snerre, enårig rapgræs , fuglegræs, hanekro, ka-mille, kornblomst, pile-urt, storkenæb, tvetand, ærenpris	Hussar Plus OD Mustang Forte ⁵⁾ DFF	0,05 0,2 0,05	136	Ikke hvor der er etableret græsudlæg. Hussar Plus OD kan erstattes af 0,025 l/ha Hussar OD. Ikke i forfrugt til kartofler, roer, bælplanter og lign. Temp. min. 8 °C, optimalt > 8 °C

Løsningsforslagene nr. 1, 2, 4 – første behandling 6, 7, 8 og 10 tilsættes altid 0,15-0,2 L/ha spredede-klæbemiddel; pris for 0,15 L/ha er indregnet.

Tabel 4 **Havre**. Standard-sprøjteforslag til ukrudtsbekæmpelse i havre fra vækststadium 20 og ukrudt med 3-4 løvblade.

	Ukrudtsbestand	Middel	Dosis [L/g pr. ha]	Vejl. Pris [kr. pr. ha]	Bemærkninger
1	Agerstedmoder, burre-snerre, fuglegræs, hane-kro, hejrenæb, kamille, pileurt – bleg, fersken, snerle og vej-, ærenpris	Express 50 SX Starane 333 HL ¹⁾	5 0,15	61	2), Anvend eventuelt 7,5 g/ha Express Gold 33 SX i stedet for Express 50 SX – dog IKKE i korn med græsudlæg. Temp.: Min. 10 °C, optimalt > 12 °C
2	Store burresnerre, fugle-græs, tæt bestand af fer-sken-, bleg- og snerlepile-urt samt hanekro	Express 50 SX Starane XL ⁴⁾	5 0,4	88	2), Temp.: Min. 5 °C, optimalt 15 °C
3	Lavbundsjord samt som løsning 2. OBS: Splitsprøjtning med 10 til 14 dage imellem	1. behandling Express 50 SX Starane 333 HL ¹⁾ 2. behandling Starane XL ⁴⁾	6 0,15 0,4	138	Express 50 SX kan erstattes af 10 g Nicanor SG eller 8 g Express Gold 33 SX – dog IKKE i korn med græsudlæg.
Løsninger med Mustang Forte – læs forbehold for efterfølgende afgrøde m.v.!!					
4	Resistent fuglegræs / ka-mille, gul okseøje Store burresnerre, fer-sken-, bleg- og snerlepile-urt, kornblomst, svine-mælk og kruset skræppe	Mustang Forte ⁵⁾ Express 50 SX	0,45 5	100	Ikke i forfrugt til kartofler, roer, bælplan-ter og lign.

Løsningsforslagene nr. 1 og 3 – første behandling, tilsættes altid 0,15-0,2 L/ha spredede-klæbemiddel; pris for 0,15 L/ha er indregnet.

I de to bannere her finder du tabel 3 og 4

1) 0,15 l/ha Starane 333 HL kan i vårbyg erstattes med 0,28 l/ha Flurostar

180. Løsningen med Flurostar 180 EC er et par kr. dyrere pr. ha, men godkendelsen af Flurostar 180 er bredere end godkendelsen af Starane 333 HL, som IKKE er godkendt i græsmarker. Flurostar 180 er IKKE godkendt i vårhvede.

Starane 333 HL (etikettens tekst) *Omsåning: Ved behov for omsåning kan der fem uger efter behandling etableres korn, græs eller majs.*

2) 5 g Express 50 SX svarer til 3,33 g Nuance Max 75 WG

5 g Express 50 SX kan erstattes af:

- 8 g Nicanor SG (Ally 20 SX) eller 7 g Express Gold 33 SX – **dog IKKE i korn med udlæg af græs.**
- Express 50 SX kan med fordel erstattes af Nicanor SG (Ally 20 SX) / Express Gold 33 SX for tilstrækkelig effekt på agerstedmoder og ærenprisarter.

Vær dog opmærksom på flg. begrænsninger i efterfølgende afgrøde og ved omsåning:

Nicanor SG (Ally 20 SX) (etikettens tekst)

Efter behandling med Nicanor SG (Ally 20 SX), kan der den følgende vækstsæson dyrkes vårraps, kartofler, majs, korn, ærter, hestebønner og hør.

- **Ved max 15 g/ha**

Hvis der er anvendt max 15 g/ha Nicanor SG (Ally 20 SX), kan der dyrkes roer det efterfølgende år.

Hvis der er anvendt max. 15 g/ha Nicanor SG (Ally 20 SX), kan der dyrkes vinterraps og korn med græs/kløverudlæg mere end to måneder efter sprøjtning.

- **Ved mere end 15 g/ha**

Hvis der er anvendt mere end 15 g/ha Nicanor SG (Ally 20 SX), kan der dyrkes vinterraps og korn med græs/kløverudlæg mere end tre måneder efter sprøjtning.

Der kan ikke dyrkes roer, grønsager eller nogen anden afgrøde end de ovenfor nævnte, hverken det år Nicanor SG (Ally 20 SX) er anvendt eller det følgende år.

- **Omsåning af et areal behandlet med Nicanor SG (Ally 20 SX):**

Hvis en behandlet mark skal omsås, må der kun sås korn. Indenfor den første måned efter behandlingen må der kun sås vårhvede eller havre, og der bør pløjes.

Express Gold 33 SX (etikettens tekst) *Express Gold 33 SX må kun anvendes om foråret i korn uden udlæg. Der må ikke i det samme vækstår anvendes andre produkter, der indeholder tribenuron-methyl, iodosulfuron, metsulfuron-methyl, triasulfuron eller thifensulfuron-methyl.*

Express Gold 33 SX bør ikke anvendes i afgrøder, der er stresset af frost, tørke, vand, sygdomme, skadedyr, næringsstofmangel eller andre faktorer, der begrænser afgrødens vækst.

Efter behandling med Express Gold 33 SX, kan der efter 2 måneder sås korn med eller uden græs/kløverudlæg samt vinterraps.*

Hvis en behandlet mark skal omsås, må der kun sås korn. Inden for den første måned efter behandlingen må der kun sås vårhvede eller havre, og der bør pløjes.

Det følgende forår kan der dyrkes vårraps, kartofler, majs, korn, roer*, ærter, hestebønner og hør.*

**På jord med 50 % sand og pH>8, kan der opstå gulfarvning af sukkerroer, raps og kartofler.*

Der kan ikke dyrkes grønsager, frugt, bær samt pryddplanter eller nogen anden afgrøde end de ovenfor nævnte, hverken det år Express Gold 33 SX er anvendt eller det følgende år.

- 3) Pixxaro EC (etikettens tekst) Omsåning: *Én måned efter behandling kan der etableres korn, græs, majs og raps. Efterfølgende afgrøde: Der er ingen restriktioner for efterfølgende afgrøde. Pløjning anbefales forud for etablering af bælgplanter.*
- 4) Starane XL (etikettens tekst) Omsåning: *Ved omsåning kan der etableres korn, majs eller græs.*
- 5) Mustang forte (etikettens tekst): *Omsåning Ved omsåning kan der kun etableres korn, græs eller majs. Forud for genetablering bør eventuelle planterester indarbejdes i jorden ved kraftig harvning eller pløjning. Efterfølgende afgrøde Fra det følgende efterår kan der etableres korn, raps, græs og majs. Da Mustang Forte indeholder aminopyralid, skal der gå 14-24 mdr. mellem Mustang Forte behandlingen og etablering af følgende følsomme afgrøder: 14 mdr.: Kartofler og andre natskyggearter, sukkerroer, løg, gulerod og andre skærmpplanter. 24 mdr.: Ært, hestebønne, lupin og andre bælgplanter, agurk, salat og andre kurvblomstrede. Plantemateriale og efterfølgende afgrøde: Halm og staldgødning/dybstrøelse indeholdende halm fra afgrøder behandlet med Mustang Forte, må ikke anvendes: I biogasanlæg, til tildækning af bredbladede afgrøder og i drivhuse, til kompost eller produktion af champignon. Efter anvendelse af 0.5 l/ha Mustang Forte eller mindre, anbefales det at indarbejde halm samt staldgødning/dybstrøelse (ikke gylle) indeholdende halm fra afgrøder behandlet med Mustang Forte, senest 4 mdr. før etablering af andre afgrøder end korn, raps, græs og majs. Efter anvendelse af mere end 0.5 l/ha Mustang Forte gælder følgende retningslinier (for halmhåndtering): - Halm må kun bortføres fra ejendommen til industriel brug eller afbrænding. - Halm eller staldgødning/dybstrøelse (ikke gylle) som indeholder halm fra afgrøder behandlet med Mustang Forte: - Kan indarbejdes i jorden når som helst før etablering af korn, raps, græs og majs - Skal indarbejdes i jorden min. 7 mdr. før etablering af andre afgrøder.*

Vi har så vidt muligt lavet vores standardløsningsforslag med originalprodukter, men mange bruger "kopiprodukter", hvilket da også i de fleste tilfælde er helt uproblematisk, da "omsætningsforholdet" mellem produkterne i de fleste tilfælde er 1:1. Dog giver en helt ukritisk udskiftning af Express 50 SX med Nuance Max 75 WG i en del tilfælde problemer med overskridelse af max. tilladt dosis, da det kun er tilladt at anvende op til 5 g/ha Nuance Max 75 WG i kornets vækststadium 13-28. Hvor Express 50 SX indeholder 500 g aktivstof pr. 1.000 g produkt, indeholder Nuance Max 75 WG 750 g aktivstof pr. 1.000 g produkt, så du kan også nøjes med 2/3 af Express 50 SX-dosis. I tabellen nedenfor kan du se omregningen fra Express 50 SX/Trimmer SG til Nuance Max 75 WG.

Tabel 5 Vårsæd. Konverteringstabel fra Express 50 SX/Trimmer SG til Nuance WG.

Middel	Trimmer SG	Express 50 SX	Nuance WG
Dosis [g/ha]	5,0	5,0	3,33
	6,0	6,0	4,0
	7,0	7,0	4,67
	7,5	7,5	5,0 (Max. dosis i afgrødestadium 13-28)

Husk minimiddel-restriktion

Der har nu i efterhånden en del år været restriktioner i brugen af SU-midler (minimidler), således at de kun må bruges én gang pr. vækstsæson. Dette skyldes, at de har et fælles nedbrydningsprodukt, som vi ikke ønsker at finde i grundvandet. Begrænsningen på max. én behandling pr. vækstsæson gælder alle originalprodukter og kopiprodukter nævnt i tabellen herunder. Der kan således ikke laves en splitsprøjtning med minimidler i begge sprøjtninger, ligesom minimidler ikke må blandes.

Tabel 6 Vårsæd. Markedsførte minimidler, original-produkter og kopiprodukter.

Originalprodukt	Kopiprodukt
Ally 20 SX, (ikke længere markedsført)	Accurate Max
	Accurate 20 WG
	Nicanor SG
	Ricorso
	Savvy
Express 50 SX	Nuance Max 75 WG
	Trimmer SG
	Trimmer 500 WG
Express Gold 33 SX	
Harmony 50 SX	
Harmony Plus 50 SX	Ratio Super 50 SX
Hussar Plus OD/Hussar OD	

Aktuelt i majs

Af planterådgiver Peter Siebert

Pga. nedbør har majssåningen stået stille hen over påsken men er nu kommet i gang igen.

Hen over påsken er der i SAGRO’s område faldet nedbør i forskellige mængder og majssåningen har stået stille. I skrivende stund er vejrudsigten fornuftig, og det afspejler sig også i jordtemperaturen. I nedenstående figur kan du se seneste opdatering for jordtemperaturen.

Figur 1 Aktuelt jordtemperatur den 23. april og femdøgns-prognose for Agerbæk, Herning og Ribe (Kilde: SEGES)

Foråret har indtil nu været noget nær ideelt alt taget i betragtning, og mange går måske endda og "triller tommelfingre", inden den næste opgave i marken skal udføres. Det giver mulighed for at udfylde noget af tomgangstiden og måske få fulgt op på nogle af de opgaver, som ellers normalt først sættes i gang lidt senere. Én af de ting, der med fordel kan sættes i gang allerede nu, er tildeling af ekstra kalium i handelsgødning. Det er særligt

aktuelt, hvis der kun tildeles en mindre mængde gylle, eller hvor forfrugten er græs. I din gødningsplan er der selvfølgelig taget højde for dette, men på nuværende tidspunkt ved du hvor meget gylle, der er, eller bliver kørt ud, og du kender også indholdet af næringsstoffer bedre, end da gødningsplanen blev lavet. Kalium bør tildeles inden majsens kommer op.

Derfor har du nu mulighed for at få finjusteret gødningsplanen og få optimeret de eventuelle ekstra tildelinger. Indtil videre har foråret for de fleste været nemt, og dermed giver det også lidt ekstra luft til at nørde lidt mere ned i detaljerne og få finjusteret på tingene, og hvis det ikke kan lade sig gøre at nørde lidt i detaljerne i år, hvornår mon det så kan lade sig gøre?

Aktuelt i græs

Af planterådgiver Thomas Harbo

Efterhånden ser det ud til at eftervirkningerne af den lange periode med nattefrost, som efterhånden ligger nogle uger tilbage, helt har sluppet sit tag i græsmarkerne. Med nedbøren i den forgangne uge er græsset livet gevaldigt op, og generelt er væksten god, og i flertallet af markerne ser mængden af græs lovende ud. Fra de fleste lokaliteter berettes om nedbørsmængder i intervallet 25-40 mm, hvilket de fleste steder har være tilstrækkeligt til, at underskuddet nu er meget begrænset.

Prognosen for de kommende fem til 10 dage lover sol, stigende temperaturer og ingen nedbør. Det betyder øget vandforbrug, så selvom der ikke aktuelt er behov for vanding, kan det i løbet af en uges tid igen blive nødvendigt på de lette jorde i takt med at mængden af græs øges.

Ukrudtsbekæmpelse i foderroer

Af planterådgiver Thomas Harbo

Ukrudtsbekæmpelse på småt ukrudt er essentiel for en god og tilstrækkelig effekt.

I Tilvækst Grovfoder nr. 8 skrev jeg om ukrudtsbekæmpelse i foderroer med fokus på T0 og T1. Med den tidlige etablering, fugtige jord og udsigt til højere temperaturer er der ikke længe til T2-bekæmpelsen i de første marker. Har du endnu ikke udført T0 og T1-behandlingen henvises du til at læse herom i Tilvækst Grovfoder nr. 8., hvor der også findes en samlet oversigt over de godkendte ukrudtsmidler i roerne.

Samlet ukrudtsstrategi

Den samlede ukrudtsstrategi er en kombineret indsats af kemisk bekæmpelse og mekanisk renholdelse.

- Senest tre dage før fremspiring udbringes et clomazon-middel, T0-behandling, hvor der erfaringsvis er problemer med spildraps og hundepersille, eller for at opnå tilstrækkelig effekt mod burrener, vejpileurt, snerlepileurt og sort natskygge.
- Første bladsprøjtning efter fremspiring, T1-behandling, skal gennemføres på ukrudt med ægte kimblade. Det vil sige, at løvbladene kun ses som en lille knop.
- Anden bladsprøjtning efter fremspiring, T2-behandling, gennemføres 5-8 dage senere. Nyt ukrudt er spiret frem efter et kort interval under varme vækstforhold og længere interval under kølige forhold.
- Tredje sprøjtning efter fremspiring, T3-behandling, skal gennemføres, når nyt ukrudt har kimblade. Afstanden til forrige behandling vil ofte være 7-14 dage afhængig af vækstbetingelserne. Mod besværligt ukrudt blandes med Centium 36 CS.
- fjerde sprøjtning efter fremspiring, hvor der sker yderligere ny fremspiring af ukrudt.
- Radrensning kan i mange tilfælde erstatte 3. og 4. sprøjtning

Bekæmpelsesforslag

Jordmidler med aktivstoffet metamitron (Goltix SC 700 m.fl.), og bladmidler med aktivstofferne phenmedipham (Betanal m.fl.) og ethofumesat (Nortron SC m.fl.), er rygraden i den kemiske ukrudtsbekæmpelse. Der må så suppleres med andre midler som f.eks. Matrigon 72 og evt. Centium 36 CS efter behov samt græsukrudtsmidler som Agil 100 EC

og Focus Ultra mod kvik – og ikke mindst alm. hanespore. Alle sprøjtninger med bladmidler tilsættes penetreringsolie, medmindre andet er angivet på etiketten.

Ukrudtsbekæmpelsen tager udgangspunkt i sprøjteforslagene i tabel 7. Hvor der kun forekommer en "almindelig" ukrudtsbestand uden svært-bekæmpelige arter, kan du få et tilfredsstillende resultat ved at følge nedenstående, men ofte vil der være hårdføre ukrudtsarter, der kræver højere dosis, eller måske driller vejret, så timingen ikke bliver perfekt. I disse tilfælde må tankblanding og timing af sprøjtningerne justeres. Ved sådanne udfordringer må du rådføre dig med din planterådgiver.

Tabel 7 Standardsprøjteforslag i foderroer.

Sprøjtning	Middel	Dosis pr. ha.	Bemærkning, ukrudtsbestand
T0	Centium 36 CS	0,075 L	Inden fremspiring. Undgå overlap. Forbedret effekt på fuglegræs, hyrdetaske, burresnerre, hundepersille og raps. Forbedrer sprøjteprogrammets samlede effekt. På JB > 4 anvendes 0,1 L/ha.
T1	Goltix SC 700 Betanal Renol	0,7-1,0 L 1,5-2,0 L 0,1-0,3 L	Hvor agersennep, burresnerre, fliget brøndsøl, gulurt, hundepersille, kamille eller raps dominerer anvendes højeste dosis af Goltix SC 700.
T2	Goltix SC 700 Betanal Nortron SC Renol	0,7-1,0 L 2,0 L 0,1-0,15 L 0,3 – 0,5 L	+ Evt. Centium 36 CS, se afsnit nedenfor
T3	Goltix SC 700 Betanal Nortron SC Renol	0,7-1,0 L 2,0 L 0,1-0,2 L 0,3-0,5 L	+ Evt. Centium 36 CS, se afsnit nedenfor

Laveste dosis anvendes under optimale forhold og småt ukrudt. Højeste dosis under mindre gunstige forhold, hvor ukrudtet har udviklet **løvblade**, eller under **tørre forhold**. Penetreringsolie er vigtig for effekten af bladmidlerne, men hvis dosis er for høj, kan det give svidninger af roerne. Pas på med oledoseringerne under meget varme forhold – omvendt er en tilpas høj dosis af penetreringsolie nødvendig for at opnå tilstrækkelig effekt under tørre og ugunstige forhold. Vejledende dosis af penetreringsolie afhængig af temperatur og vokslag på ukrudtet fremgår af tabel 8.

Centium 36 CS

I år er det ikke længere lovligt at anvende Safari 50 WG, som ellers har været en god hjælp mod storkenæb, hanekro og korsblomstret ukrudt. Det nyere alternativ er Centium 36 CS, som efter roernes fremspiring må anvendes fra vækststadium 12, hvor **alle roer har to veludviklede løvblade**. Midlet er godkendt i afgrødens vækststadium 12-18. Der må anvendes op til 0,2 L/ha i alt incl. den mængde, der er anvendt som jordmiddel. De fleste har derfor ca. 0,12 L/ha til rådighed i den resterende del af sprøjteprogrammet. Mens roerne er små, dvs. T2-sprøjtningen, anvendes en lav dosis på 0,05 L/ha, mens 0,075 L/ha anbefales ved T3-sprøjtningen. Pas især på ved T2-behandlingen, hvor der pga. uens fremspiring sagtens kan være en del roer, som ikke står med to løvblade, hvorfor T3-behandlingen vil være den mest sikre, indtil vi får flere erfaringer. Centium CS 36 angives at styrke effekten mod snerle- og vejpileurt, hvidmelet gåsefod, spildraps og hundepersille.

Mange har større mængder MaisOil på lager, fordi vi i mange tilfælde ikke anvender så høj en dosis, som firmaet anbefaler. MaisOil er en rigtig god penetreringsolie, og den kan erstatte enhver anden olie på markedet.

Tabel 8 Retningslinjer for dosering af penetreringsolie afhængig af temperatur og vokslag.

Temperatur	Renol / penetreringsolie [l/ha]	
	Første sprøjtning	Anden til fjerde sprøjtning
10 – 15 °C	0,3	0,5
15 – 22 °C	0,1 – 0,2	0,3
Over 22 °C	--	0,2

Det kan være nødvendigt at afslutte med en radrensning, hvis den kemiske bekæmpelse ikke rækker, og til oprydning i stort ukrudt.

Skadedyr

Erfarne roeavlere vil med fornøjelse huske tilbage på de mange år, hvor roefrøene var bejdset med Gaucho mod

skadedyr. Dette middel gav en effektiv beskyttelse mod skadedyr, som angriber såvel under som over jorden, i en meget lang periode. Siden Gaucho forsvandt for en del år siden, har bejdsemidlerne kun beskyttet for angreb af skadedyr under jorden. Vi kan derfor være nødt til at lægge en behandling med et pyrethroid ind i T2 eller T3. Skadedyrene kan være trips, ådselbiller, bedefluer eller bladtæger langs læhegn. Kun Lamdex er godkendt i roer, anvend 0,15-0,2 kg/ha. Den højeste dosis mod ådselbiller og bladtæger.

REGLER OG TILSKUD

Ændringsfrist for Fællesskema

Af planterådgiver Vivi Ernstsén

Sidste frist for ændringer til Fællesskemaet er den 23. maj 2025.

Har du rettelser til markplanen, bedes du hurtigst muligt kontakte din planterådgiver med ændringerne. Ændringerne skal senest være indberettet den 23. maj 2025. Det kan være en fordel, at du kontakter din planterådgiver inden ændringen gennemføres i marken, da du ved ændring til samme afgrøde som i sidste års markplan kan løbe ind i GLM 7 (Afgrøderotationskravet), hvis det er fjerde år, den samme afgrøde er på arealet. Læs mere i TILVÆKST Grovfoder nr. 8 (<https://publikationer.sagro.dk/tilvaekst-grovfoder-2025/tilvaekst-grovfoder-nr-8-31-marts-2025/#glm-7-%E2%80%93-tre%C3%A5rsreglen,-majs>) eller kontakt din planterådgiver.

Vær opmærksom på, at udvider du dit areal ved forpagtning af mere jord, skal der fortsat være 4 % brak; læs mere i TILVÆKST Grovfoder nr. 8 (<https://publikationer.sagro.dk/tilvaekst-grovfoder-2025/tilvaekst-grovfoder-nr-8-31-marts-2025/#husk-4-%-brak-ved-leje-af-ekstra-jord>)